

Några sjukdomar och skadedjur på bin

Bra kunskaper om sjukdomar och skadedjur på bin är en grundläggande förutsättning för framgångsrik biodling

I följande sammanställning återfinns en kortfattad orientering om några sjukdomar och skadedjur och åtgärder mot dem.

1. Sjukdomar

SJUKDOM	ORSAK	SYMPTOM	MOTÅTGÄRDER
Amerikansk yngelröta	Sporbildande bakterie <i>Paenibacillus larvae</i>	Larver dör i de täckta cellerna. Cellocken sjunker in och blir mörkfärgade. De döda larverna och pupporna förvandlas till en brunfärgad seg massa som kan dras ut i ganska långa trådar. De döda larverna och pupporna torkar så småningom ihop till en tunn, hårt fastsittande skorpa. Det döda ynglet avger en motbjudande lukt.	Det är viktigt med god hygien för att förebygga sjukdomen. Vid misstanke om sjukdomen ska tillsyningsman tillkallas. Det smittade samhället förintas genom att ett för ändamålet lämpligt bekämpningsmedel tillsätts via flusteröppningen. Därefter bränns rammar, kakor samt värdelöst material i en grop som skottas över.
Europeisk Yngelröta	Bakterie <i>Melissococcus pluton</i>	Larven ligger var som helst i den oförseglade cellen och brungul till mörkbrun färg. Larven har klibbig men ej seg konsistens som hos amerikansk yngelröta. Normalt ger sjukdomen ingen lukt men då även andra bakterier angriper ynglet kan en syrlig lukt eller lukt av sillake uppstå.	Lindriga angrepp försvinner utan speciella åtgärder. I svårartade fall bör samhället förintas på samma sätt som vid angrepp av amerikansk yngelröta.

SJUKDOM	ORSAK	SYMPTOM	MOTÅTGÄRDER
<u>Kalkyngel</u>	Mögelsvamp <i>Ascosphaera</i> apis	Larverna i de täckta cellerna blir först mjuka, senare hårda mumier. Dessa förblir vita eller färgas grågröna av mögelpulver.	Lindriga sjukdomsfall övervinns av bisamhället, men i allvarigare fall avlägsnas de angripna kakorna och bränns. Minskning av utrymmet och extra utfodring påskyndar samhällets tillfrisknande
<u>Nosemasjuka</u>	Encelliga mikro-organismer (protozo)	Borttynande samhällen på våren. Ibland kan flygförlamade bin iaktagas runt kupan. Nosemasjuka är särskilt benägen att angripa svaga samhällen.	Fullt effektiva metoder finns inte. Smittade kakor kan desinficeras med ättiksyraångor. Höstutfodringen bör ske i god tid. Invintra inte bifattiga samhällen.
<u>Utsot</u>	Olämplig väderlek, olämpligt foder, bifattiga samhällen, visefall, störningar genom möss och fåglar m.m.	Bina avsätter exkrement inne i kupan under vintern.	Ljunhonung och bladhonung bör inte ingå i vinterfodret. Invintra starka samhällen med unga drottningar. Skydda flustret mot fåglar och möss.

2 Skadedjur

SKADEDJUR	ORSAK	SYMPTOM	MOTÅTGÄRDER
<u>Varroakvalster</u>	Ett millimeterstort spindeldjur (kvalster), <i>Varroa destructor</i> , med 4 par ben. Honorna fäster sig på arbetsbina. Kvalsterynglen livnär sig av biynglets kroppsvätska.	Kvalsterhonor synliga på bina. Biynglen dör eller utvecklas till missbildade bin. Samhället tynar så småningom bort.	Se separat avsnitt.